

ביצה ב. (משנה) עד ג: (שורה 8)

ביאורים

ר' שמעון אין לו מוקצה: הגמרא קבעה בכמה מקומות שלר"ש אין מוקצה ואף פסקה כך בהלכות שבת. כמובן שאין הכוונה לכך שלפי ר' שמעון אין דין מוקצה, שהרי מצאנו מקומות רבים שבהם לר"ש יש מוקצה והרי למרות שאנו פוסקים בשבת כר"ש יש לנו איסורי מוקצה רבים המחלוקת לגבי מוקצה בין ר"י ור"ש היא לגבי המקרים שבהם חפץ ראוי לשימוש (ניתן להשתמש בו) אבל לא עומד לשימוש (לא מתכננים להשתמש בו). ר"ש מסתפק בכך שהחפץ עומד לשימוש. ואילו ר' יהודה אוסר להשתמש בחפץ אלא אם כן הוא יעמוד לשימוש.

משנה

3 מח' (בענייני יו"ט) שבהם ב"ש מקילים וב"ה מחמירים:

ביצה שנולדה ביו"ט

ב"ש: מותר לאוכלה ביו"ט.
ב"ה: אסור לאוכלה ביו"ט.

שיעור ביעור חמץ

ב"ש: שאור בכזית וחמץ בככותבת.
ב"ה: שאור בכזית וחמץ בכזית.

שחיטת חיה ועוף ביו"ט

ב"ש: ראוי לשחוט לכתחילה ולחפור במעדר ולכסות את הדם.
ב"ה: רק בדיעבד אם שחט יחפור במעדר ויכסה. (ולכתחילה יודא שיש לו אפר מוכן לפני כן)

על איזו תרנגולת מדובר

העומדת לאכילה. (ולכן היא ודאי מותרת)

לכן עקרונית הביצה מותרת

שאינה עומדת לאכילה (אלא לגדל ביצים)

לכן עקרונית הביצה מוקצה

רב נחמן:

ב"ש: אין איסור מוקצה ונולד. (ולכן התרנגולת וביצתה מותרת)
ב"ה: יש איסור מוקצה ונולד. (לכן התרנגולת וביצתה אסורה)

רבה:

וב"ה אוסרים כיוון ש: לעיתים שבת סמוכה ליו"ט ואז הביצה הוכנה בשבת עבור יו"ט. (וגזרו משום כך גם על סתם שבת וסתם יו"ט)

רב יוסף:

וב"ה אוסרים כיוון ש: היא נכללה בגזירת הנושרין (שגזרו שלא לאוכלן ביו"ט ושבת שמא יעלה ויתלוש)

ר' יצחק:

וב"ה אוסרים כיוון ש: היא נכללה בגזירת משקין שזבו (שגזרו לא לשתותן ביו"ט ובשבת שמא יסחוט)

רבי סתם בדיני יו"ט כר' יהודה (שיש מוקצה), ובדיני שבת כר' שמעון (שאין מוקצה), ביו"ט עשויים לזלזל, בשבת החמורה לא.

קושיה על ר"ג: מדוע המח' היא רק על הביצה? הם היו צריכים לחלוק גם על התרנגולת וגם על ביצתה!!!

המקור לדין הכנה דרבה: 'והיה ביום הששי והכינו את אשר יביאו' - יו"ט לא מכין לשבת ושבת לא מכינה ליו"ט. האמוראים האחרים לא סברו דין זה.

האמוראים האחרים סברו: כיוון שבניגוד לפירות הגלויים הביצה היתה בלועה היא לא נכללה בגזירה זו!

האמוראים האחרים סברו: כיוון שביצה איננה משקה היא לא נכללה בגזירה זו!

ר' יוחנן הוא זה שהקשה את הסתירה בין 2 המשניות.
מכאן למדה הגמרא שגם הוא הבין שביצה שנולדה
ביו"ט אסורה משום משקין שזבו (כר' יצחק).

סתירה בדעת ר' יהודה

המשנה בעירובין

ביצה שנולדה ביום א' של ר"ה:
ת"ק: אסורה אפילו ביום ב' של ר"ה.
(כי 2 ימי ר"ה הם קדושה אחת ארוכה)
ר' יהודה: אסורה בו ביום, ומותרת רק ביום ב' של ר"ה.

המשנה בשבת

משקין שיצאו בשבת מפירות העומדים לאכילה:
ת"ק: אסורין בו ביום.
ר' יהודה: מותרין בו ביום.

תירוצים:

ר' יוחנן: יש להחליף את דעת ר' יהודה עם דעת ת"ק במשנה בשבת.
רבינא: ר' יהודה באמת סובר שביצה שנולדה ביו"ט מותרת בו ביום,
אך דבריו נאמרו לשיטת חכמים (שאוסרים משום משקין שזבו) שעליהם להתיר ביום ב' של ר"ה (כי 2 ימי ר"ה הם 2 קדושות נפרדות).
רבינא בריה דרב עולא: במשנה בעירובין ר' יהודה לא אוסר בגלל משקין שזבו,
אלא מטעם מוקצה. (שם מדובר בתרנגולת שאינה עומדת לאכילה - אלא לגדל ביצים)